

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

230 446

(11)

(B1)

(61)

(23) Výstavní priorita
(22) Přihlášeno 19 01 83
(21) PV 333-83

(51) Int. Cl. ³ B 60 N 1/02

(40) Zveřejněno 15 09 83
(45) Vydáno 01 04 86

(75)

Autor vynálezu ZOHORNA BEDŘICH, HLINSKO V ČECHÁCH

(54) Zařízení pro stavitelné otáčení sedadla kolem svislé osy

Zařízení je určeno pro stavitelné otáčení a nastavení otočného sedadla, zejména řidiče v dané poloze. Mezi nosičem sedadla a úložnou deskou, opatřenou aretačními zářezy pro aretační páku, je vytvořen dutý prstencový prostor, v němž je upravena alespoň jedna anti-frikční vložka.

Vynález se týká zařízení pro stavitelné otáčení sedadla kolem svislé osy a je použitelný pro řidiče, obsluhy různých pracovních strojů, mobilních zařízení, užitkových vozidel apod., u kterých se z důvodů manipulačních, prostorových anebo pro usnadnění nastupování a vystupování apod. požaduje použití zařízení na otáčení sedadla kolem jeho svislé osy.

Současně známé druhy otočných zařízení kolem svislé osy jsou obvykle řešeny jako přídavné, resp. vyměnitelné adaptéry, skládající se v zásadě ze dvou vůči sobě otočných kovových desek, uložených na středovém čepu, dále z vhodných kluzných, případivých členů a konečně z mechanismu na krokové otáčení, vybaveného ovládací pákou. Otočné zařízení se umísťuje buď mezi vlastní dosedací část sedadla a pružící mechanismus nebo mezi sedadlo a podlahu vozidla, případně i jinde v závislosti na použitém systému pružení. Tato otočná zařízení zabírají určitou konstrukční výšku, jejíž celková míra od podlahy k dosedací ploše sedadla je u mnohých mobilních zařízení funkčně často důležitým limitujícím faktorem, který je nezřídka obtížně dosažitelný a zvláště pak tehdy, je-li do normou stanovené výšky nutno včlenit další mechanismy, jako např. naklápěcí adaptér kolem podélné osy vozidla nebo přídavný mechanismus na tlumení horizontálních rázů a pod. Určitou nevýhodu představuje rovněž vesměs otevřená konstrukce těchto otočných zařízení kolem svislé osy, která napomáhá přímému působení vnějších vlivů jako prachu, agresivních látek atd., což může mít za následek eventuelní předčasné opotřebení nebo ztížení funkce otáčení aj.

Zařízení pro stavitelné otáčení sedadla kolem svislé osy podle vynálezu tyto nevýhody odstraňuje. Jeho podstata spočívá v tom, že mezi nosičem sedadla a úložnou deskou, opatřenou aretačními zářezy pro aretační páku, je vytvořen dutý prstencový

prostor, v němž je upravena alespoň jedna antifrikční vložka.

Zařízení pro stavitelné otáčení sedadla kolem svislé osy podle vynálezu má mnoho výhod. Hlavní výhoda spočívá v tom, že nosný plech, resp. mísa sedadla tvoří současně jednu z funkčně aktivních částí otáčecího zařízení, které je tak možno účelně včlenit do profilování mísy a docílit tak maximálního snížení konstrukční výšky tohoto otáčecího zařízení kolem svislé osy. Uzavřené provedení umožňuje pak dále dobré mazání kluzných, event. valivých ploch a téměř úplné vyloučení vnějších, funkci zhoršujících vlivů.

Příklad provedení zařízení podle vynálezu je znázorněn na připojeném výkrese, kde obr. 1 představuje zařízení v nárysném řezu a obr. 2 v půdoryse.

Zařízení sestává z nosiče 1 dosedací části sedadla, který tvoří horní otáčející se část otočného zařízení kolem svislé osy, a z úložné desky 2, která tvoří jeho spodní část. Nosič 1 a deska 2 vytvářejí mezi sebou dutý prstencovitý prostor 3, v němž je uložena alespoň jedna antifrikční vložka 12, ale i více těchto vložek 12, např. valivých, ve formě válečků, které navíc vymezují rovněž radiální vůli. Dutý prstencovitý prostor 3 lze výhodně vyplnit na trvalo mazacím prostředkem. Úložná deska 2 je po svém obvodu opatřena aretačními zářezy 10. K vzájemnému zajištění nosiče 1 vůči úložné desce 2 je určen zajišťovací prstenec 4. Víko 5 zakrývá vnitřní prostor. Pomocí šroubů s maticemi 13 je zařízení sešroubováno a připevněno spolu s celou sedací částí např. k neznázorněnému pružicímu a tlumicímu systému. Na čepu 8 je nasazena aretační páka 7, zabírající do aretačních zářezů 10. Aretační páka 7 je odpružena pružinou 8. Na nosiči 1 je upraveno sedadlo 11 s výhodou čalouněné.

Zařízení podle vynálezu funguje takto : Zvednutím volného konce aretační páky 7 se její druhý konec oddálí z příslušného aretačního zářezu 10 úložné desky 2. Lze tak pootočit sedadlo 11 do vhodné polohy, což je usnadněno antifrikčními vložkami 12. V nové poloze se pak sedadlo 11 zaaretuje zapadnutím činného konce aretační páky 7 do nového aretačního zářezu 10.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

230 446

1. Zařízení pro stavitelné otáčení sedadla kolem svislé osy, vyznačené tím, že mezi nosičem (1) sedadla (11) a úložnou deskou (2), opatřenou aretačními zářezy (10) pro aretační páku (7), je vytvořen dutý prstencový prostor (3), v němž je upravena alespoň jedna antifrikční vložka (12).
2. Zařízení podle bodu 1, vyznačené tím, že antifrikční vložky (12) jsou vytvořeny jako válečky a uloženy kolem dokola radiálně v dutém prstencovém prostoru (3).
3. Zařízení podle bodu 1, vyznačené tím, že úložná deska (2) je vůči nosiči (1) zajištěna zajišťovacím prstencem (4).

1 výkres

